

Finansiering av infrastruktur och investeringar – krediter

Kreditfinansiering kan användas för att stödja angelägna investeringar i svenska samarbetsländer. Genom att inte ge hela beloppet som gåva blir mottagarlandets egna ansvar för projektet tydligare och projekten mer effektivt skötta och utformade.

Syftet med Sidas kreditgivning är att förbättra de fattigas levnadsstandard. Det är ett instrument som kan användas för att stödja angelägna investeringar inom infrastruktur; till exempel bättre vägar, nya kraftledningar eller rent dricksvatten och avloppsrening till fler hushåll.

Sida arbetar med flera olika finansieringsformer för investeringar; gåvobistånd, garantier och krediter. Inom området krediter finns flera modeller; u-krediter, biståndskrediter, villkorslån och ramkrediter. Vilken typ av finansiering som passar bäst för ett projekt avgörs bland annat av hur fattigt mottagarlandet är, om projektet kan tänkas generera intäkter och vilket effekt det förmodas få på utvecklingen i landet. Gåvoelementet i krediterna kan variera mellan 35 och 80 procent.

Flera fördelar

Det finns flera poänger med att inte ge hela beloppet som gåva. Bland annat måste mottagarlandet göra en mer noggrann bedömning av projektet och dess kostnader, eftersom krediter innebär att landets skuld

ökar. Genom att landet satsar egna resurser och tar en risk i finansieringen blir landets egna ansvar för projektet tydligare. Dessutom ger krediter en tydligare kommersiell signal till mottagaren, en sporre för att driva verksamheten mer effektivt och dra in intäkter och betala av på krediten. Krediter är också en samarbetsform som passar bra i övergången från relationen givare/mottagare till rent kommersiella relationer.

Utvecklingseffekten och mottagarlandets prioritering viktigast

Krediter till de minst utvecklade länderna (MUL) är alltid obundna, medan krediter till andra utvecklingsländer ges med vissa krav på bundenhet till svenska varor och tjänster. Gemensamt är dock att upphandling alltid skall ske i konkurrens och att svenskt intresse bör föreligga, till exempel att projektet återfinns inom en sektor som är prioriterad i det svenska utvecklingssamarbetet eller är intressant för möjlig svensk export. Men det är utvecklingseffekterna i

mottagarlandet och landets prioriteringar som är utgångspunkten när Sida bedömer vilka projekt som ska få stöd.

De investeringar som lämpar sig bäst för kreditfinansiering är de som kan ge intäkter, men inte tillräckligt mycket för att täcka hela kostnaden. Det kan till exempel vara järnvägar, utbyggnad av elnätet på landsbygden eller avfallshantering.

För bundna förmånliga krediter har medlemsländerna i OECD kommit överens om att minimera riskerna för att snedvrider konkurrensen mellan olika länders leverantörsföretag, samt att sträva efter att biståndspengar inte skall användas till projekt som kan genomföras med kommersiell finansiering. Bestämmelserna för detta går under benämningen ”Helsingfors-avtalet”.

Ramkrediterna kan användas när Sida vill stödja mindre projekt eller flera projekt inom samma område. Genom att ge en större kredit till en institution, exempelvis en utvecklingsbank, som sedan i sin tur ger lån till en eller flera mottagare, kan Sida nå

ut till fler användare utan att administrationen blir betungande. I avtalet som reglerar ramkrediten kan alla villkor specificeras så att Sida kan styra vilken typ av projekt som ska få nytta av krediten. Det är ofta projekt med miljöinriktning, men kan även vara näringslivsinriktade projekt som exempelvis lastbilar och medicinsk utrustning.

Så går det till

Ansökningarna kommer ofta från myndigheter eller organisationer i utvecklingsländerna. Det är också vanligt att projekten anmäls av svenska exportföretag, ofta i samband med

internationell konkurrensupphandling. Ett väldokumenterat underlag är en förutsättning för att Sida skall kunna studera en möjlig finansiering. Att få ett projekt finansierat med hjälp av en kredit är en process som ofta kräver tid, bland annat därför att alla projektförslag måste granskas noga ur flera perspektiv. Vilken effekt har projektet på utvecklingen i landet? Vilket angeläget problem kan det bidra till lösningen av? Ligger det i linje med samarbetslandets och Sidas målsättning och inriktning? Vilken effekt har det på miljön? Hur ser landets ekonomi ut? Hur stor procent skall ges som gåva?

Mottagarna

Två grupper av länder går ”före i kön” hos Sida när det gäller kreditfinansierat samarbete. Den ena gruppen är länder med omfattande svenskt utvecklingssamarbete och den andra gruppen är länder som har god kapacitet att hantera Sidas krediter och är intressanta för svenska leverantörer.

Det kreditfinansierade utvecklingssamarbetet handläggs på Sida av Avdelningen för infrastruktur och ekonomiskt samarbete, INEC.

För vidare information kontakta Jan Grafström, tel: 08-698 50 89 eller besök vår hemsida, www.sida.se.

Att halvera fattigdomen i världen till år 2015 är vår tids största utmaning. Det kräver samarbete och uthållighet. Samarbetsländerna ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15